

WAT?

Gezondheidsboodschappen met een winstframe benadrukken de voordelen van gezond gedrag, dus wat er te winnen valt. Een verliesframe benadrukt de nadelen van het niet uitvoeren van gezond gedrag.

VOORBEELD

Door tandartscontroles te verwaarlozen, kan je te laat zijn om je gebit te redden en moeten er tanden getrokken worden. (verliesframe)

Door je tanden elke dag te flossen, worden etensrestjes uit je mond verwijderd. Daardoor krijgen bacteriën geen kans en blijft je adem fris. (winstframe)

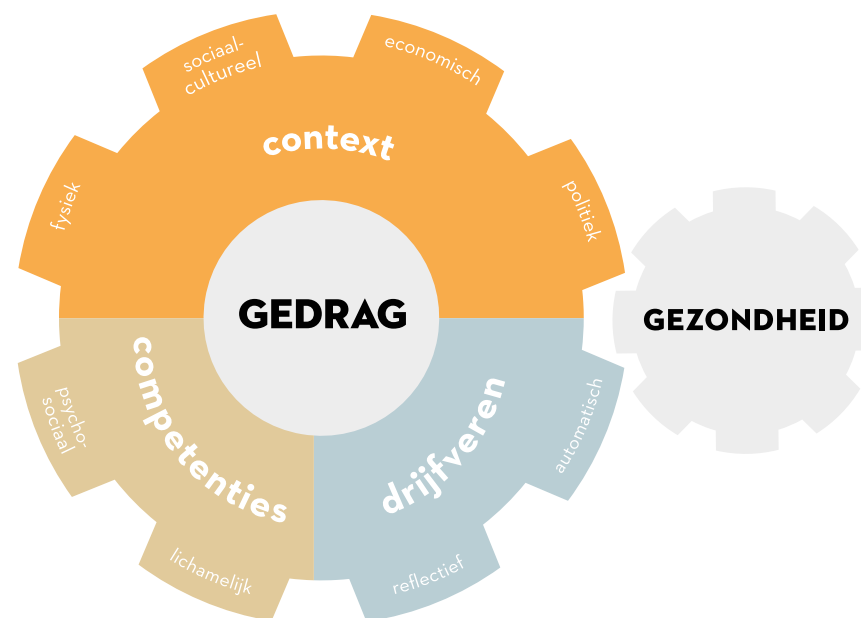
SPEELT IN OP DEZE GEDRAGSDETERMINANTEN:

psychosociale **competenties** reflectieve en automatische **drijfveren**

De keuzes die mensen maken worden beïnvloed door de manier waarop keuzemogelijkheden verwoord of gepresenteerd worden. Dat is wat framing is. Een frame kan inwerken op **automatische drijfveren**, zoals het voelen van angst (of hoop) naar aanleiding van een boodschap. Daardoor wordt bepaald gedrag wel (of niet) vertoond.

Gebruik maken van winst- en verliesframes werkt ook in op reflectieve drijfveren, namelijk **uitkomstverwachting**, **attitude** en **eigen-effectiviteit**. En natuurlijk beïnvloedt het onze **risicoperceptie**.

Daarnaast werkt het gebruik van deze frames in op **kennis** omdat het (objectieve) informatie geeft over voor- en nadelen. Wanneer een winst- en verliesframe samen worden aangeboden, kan het de **kritische vaardigheden** aanscherpen. Dan kan er meer weloverwogen een beslissing worden genomen.

WANNEER WERKT HET?

Voor effectieve gezondheidscommunicatie wordt vaak een combinatie van beide frames gebruikt. Winstframes worden over het algemeen makkelijker geaccepteerd en ze voorkomen defensieve reacties. Daarnaast verschilt het van persoon tot persoon hoe een frame ontvangen wordt:

Verliesframes lijken vooral effectief te zijn als de eigen-effectiviteit van de ontvanger hoger is, hij voor- én nadelen ziet van het gewenste gedrag, graag nadenkt over de ontvangen informatie en risico's wil vermijden. Winstframes lijken vooral effectief te zijn als iemand geen bedenkingen

*Het Intervention Mapping Protocol gebruikt framing als term, maar geeft hierbij de omschrijving van specifiek winst- en verliesframing.

Omdat framing een ruim begrip is, kiezen we er hier voor om in deze fiche alleen het winst- en verliesframe uit te werken. Meer algemene informatie over framing volgt onder 'Framing: hoe doe je het?'